

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 45. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT

ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN VERSENYÉNEK ELSŐ FORDULÓJA

A maiores (9-11. oszt.) kategória tétele

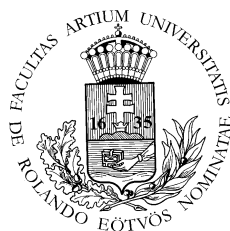
(2009. február 6. 10-13^h)

Az igazi Gladiátor: Commodus és Scaeva

Ridley Scott Gladiátor c. nagysikerű filmje az általános történeti kereteken kívül (pl. hogy a Marcus Aureliust a trónon követő Commodus császár uralma alatt – Kr.e.180–192 – játszódik) legnagyobbbrészt kitalált történeten alapszik. A főszereplő-páros, a vérszomjas Császár és a hős Gladiátor párviadalának azonban van némi igazságalapja, még ha nem is úgy, ahogy ezt egyes újságírók elképzelték, akik Maximus *kitalált* személyét nemrég nagy diadallal „azonosították” egy latin sírfeliraton szereplő gladiátorral....

Commodus adeo¹ immiti prorsus feroque ingenio fuit, ut gladiatores specie aequae dimicationis crebro trucidaret, cum ipse ferro, obiecti² mucronibus plumbeis uterentur. Cumque³ eo modo plures confecisset⁴, forte eum Scaeva nomine gladiator, audacia ac robore corporis pugnandique arte⁵ excellens, ab studio tali deterruit. Scaeva enim spreto⁶ gladio, quem inutilem cernebat, aiebat sufficere utrique⁷ talem, quo armabatur ipse Caesar. Eo metu, ne inter congressum extorto⁸ pugione conficeretur, Commodus Scaevam removit, atque in feras beluasque ferociam convertit.

Quibus rebus cum insatiabilem⁹ sanguinis cuncti horrescerent, coniuraverunt in Commodum maxime¹⁰ proximi¹¹ et eum occiderunt quidem anno regni tertio fere atque decimo.



¹ *adeo...*, *ut...* : annyira... , hogy... (következményes mellékmondat)

² *obiecti*, ti. *gladiatores*

³ *Cumque* = *Et cum* (cum historicum!)

⁴ *conficio* 3 -*feci*, -*fectum* itt (és lejjebb is): levág, felkoncol, megöl

⁵ *ars pugnandi* : harcművészet

⁶ *spreto* lásd: *sperno* 3 itt: utálkozva, utálattal eldob, elhajít

⁷ *utrique* lásd : *uterque*, *utraque*, *utrumque*

⁸ *extorto* lásd: *extorqueo* 2

⁹ *insatiabilem*, ti. *Commodum* (*insatiabilis* vonzata genitivus)

¹⁰ *maxime* : főként, leginkább

¹¹ *proximi* : a hozzá legközelebb állók, közvetlen környezete